

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

CAP-Reform med fokus på økologi

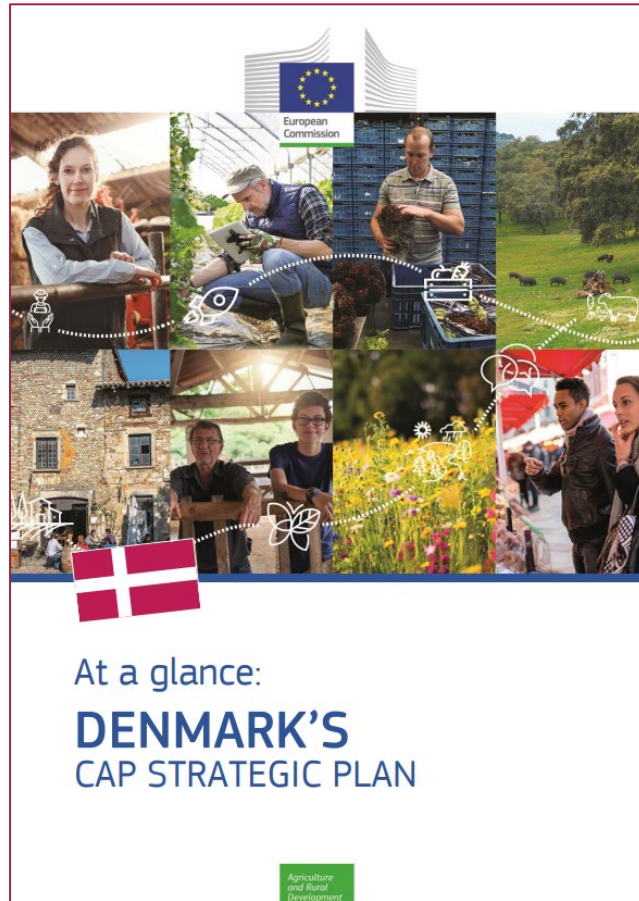
AgriNord – Aalborg, den 29. november 2022

Birgit Ingvorsen | +45 23 74 37 98 | biin@icoel.dk

Fonden for **økologisk landbrug**

Emner

Kort oversigt over CAP plan og proces

Forventede tilskudssatser og variationer

9 GLM krav (konditionalitet)

Grundbetaling – kort

Økologisk arealstøtte – bioordning og tillæg

Økologisk arealtilskud – ændringer

Kombinationer med andre bioordninger

Hvad indebærer den nye landbrugsreform 2023-2027?

- Fokus på en bæredygtig landbrugssektor, miljø/klima/biodiversitet og landdistriktsudvikling
- Større medbestemmelse for medlemsstaterne
- Skal indfri de ni målsætninger
- Skal adressere Green deal, Biodiversitets-strategien og EU's klimamålsætninger

- Dansk CAP-plan på 462 sider!
- Godkendt i EU 31. august 2022

De ni målsætninger

- 1) Bæredygtig landbrugsindkomst og fødevarer sikkerhed
- 2) At øge landbrugets konkurrenceevne og styrke markedsorienteringen
- 3) At forbedre landbrugernes position i værdikæden
- 4) At bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer
- 5) At fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne
- 6) At bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet
- 7) At tiltrække og fastholde unge landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne
- 8) At fremme beskæftigelse, vækst, kønsligestilling
- 9) At forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed

Overblik over bekendtgørelser ift. arealstøtten – 15 nye bekendtgørelser

Tværgående bekendtgørelser med ophæng i CAP-planforordningen (2021/2115)

Ansøgningskema-
bekendtgørelse

Kontrol- og
sanktionsbekendtgørelse

Ordninger

Bioordning varieret planteproduktion
Bioordning Økologisk Arealtilskud
Bioordning ekstensivering med slæt
Bioordning miljø- og klimavenligt græs
Bioordning biodiversitet & bæredygtighed
Slagtepræmie
Ko-præmie
Stivelseskartofler
Engangskompensation
Pleje af græs
Ø-støtte

Grundlæggende krav

Grundbetaling

Det fremgår af de enkelte ordninger, om der er betingelser vedrørende grundbetalingsordningen, der skal være opfyldt. Det kan være bestemmelsen om aktiv landbruger eller at areal skal opfylde betingelserne for at være berettiget til grundbetaling.

Konditionalitet

De enkelte ordninger skal tage højde for reglerne om konditionalitet i forordningsgrundlaget og den supplerende bekendtgørelse om konditionalitet.

Forsat forbehold for, at vi ikke har de endelige regler endnu !

- Forside
- Tværgående
- EU-reformer
- Den nye landbrugsreform 2023-2027**
- Hvilke tilskud kan du søge?
- Om landbrugsstøtten fra 2023
- Kontrol af tilskudsordninger
- Konditionalitet
- Småbøtner – ny

Del [f](#) [t](#) [in](#)

Bliv klogere på, hvad den nye landbrugsreform kommer til at betyde for dig som landbruger og for Danmark som landbrugland. Du kan både læse om nye tilskudsordninger, ændringer i regler, nye grønne tiltag og meget andet.

Tilskudsordninger

Her kan du få et overblik over de nye tilskudsordninger, du kan søge.

Om landbrugsstøtten fra 2023

Læs nærmere om, hvad der kommer til at

- Bekendtgørelser og vejledninger sendes i høring i løbet af efteråret/vinter – dog først når en ny regering er på plads!
- Landbrugsstyrelsens hjemmeside giver et overblik over ordninger og tilskud, der gælder fra 1. januar 2023
- For hver ordninger fremgår:
  - ”hvad ved vi”
  - ”hvad er stadig usikkert”
  - ”spørgsmål-svar om den nye ordning”

Du er her: [Forside](#) > [Tværgående](#) > [EU-reformer](#) > [Den nye landbrugsreform 2023-2027](#) > [Hvilke tilskud kan du søge?](#) > [Økologisk arealstøtte fra 2023 - hvad ved vi om den nye ordning?](#)

- Forside
- Tværgående
- EU-reformer
- Den nye landbrugsreform 2023-2027
- Hvilke tilskud kan du søge?
- Webinar om

Del [f](#) [t](#) [in](#)

Økologisk arealstøtte fra 2023 - hvad ved vi om den nye ordning?

Ordningen økologisk arealstøtte er en såkaldt 1-årig bioordning, der fra 2023 afløser den nuværende tilsagnsordning, økologisk arealtilskud. Ordningen skal bidrage til at opretholde økologisk drift af det eksisterende økologiske areal på ca. 300.000 ha samt understøtte en stigning i det økologiske areal med henblik på en fordobling i 2030 af det økologiske areal, jf. regeringens målsætning.

Økologisk arealstøtte – nye støttesatser under bioordningen

- Økologisk arealstøtte:
  - Basis ca. 870 kr. pr. ha
  - N-tillæg ca. 650 kr. pr. ha
  - Frugt/bær tillæg ca. 4.000 kr. pr. ha
  - Omlægningstillæg ca. 1.600 kr. pr. ha til alle nye marker
- Krav om økologisk drift (certificering) i **hele kalenderåret** – dvs. rådighed og indberettet omlægning inden 1. januar
- **Nyt:** muligt at få ØA-basis og tillæg til småbiotoper anmeldt under Grundbetaling og GLM 8
- **Nyt:** muligt at få ØA-basis til brak

Alle der søger
får støtte
Udbetaling kan
variere +/- 10 pct.

Tillæg under bioordningen

Omlægningstillæg

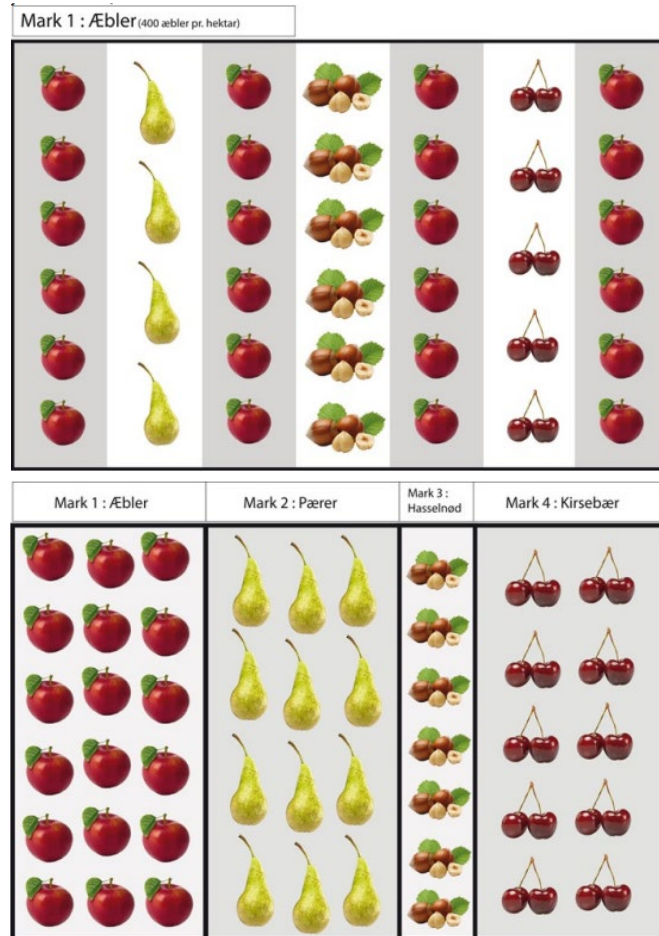
- Både nye og eksisterende bedrifter kan søge omlægningstillæg
- Karensperiode på 5 år
- Udbetaling af omlægningstillæg i højst 2 år
- **Krav om økologisk drift i 5 kalenderår ved udbetaling af omlægningstillæg i 2 år**

Tillæg for reduceret kvælstoftilførsel - uændret

- Tilmelding til Register for gødningsregnskab i den planperiode, der udløber i ansøgningsåret
- Kvælstofloft på 65 kg N/ha
- Indsende Gødningskvote og efterafgrøder-skema (GKEA) og gødningsregnskab
- Husk, at GKEA skal indsendes ved fællesskemafristen
- Husk, at gødningsregnskab skal indsendes ved fristen (31. marts)

Økologisk arealstøtte – bioordning og krav ved frugt-bærtillæg

- Arealet skal være sammenhængende og mindst 0,3 ha.
- Arter skal være godkendte jf. artsliste.
- Minimum antal træer/buske pr. ha skal overholdes til enhver tid for hver art.
- Planterne skal være jævnt fordelt over hele marken.
- Driften skal være plantagemæssig med veldefinerede rækker og **maks. 10 m mellem rækkerne**.
- Kombination med dyr er tilladt, så længe frugt-/bærproduktion er det primære.
- Samdyrkning af forskellige arter er tilladt, men minimum én art skal opfylde mindstekravet til plantetal pr. ha. Ellers skal marken deles op.

Godkendte frugt/bær-afgrøder og krav til plantetal ved frugt/bær-tillæg

Foto: Thomas Fibiger Nørfelt

Afgrødekode	Afgrøde	Mindste plantetal pr. ha
489	Havtorn	1.200
490	Hassel, træ	225
491	Storfrugtet tranebær	20.000
492	Tyttebær	30.000
493	Surbær	1.500
494	Japansk kvæde	600
495	Morbær	400
509	Trækvæde	400
513	Jordbær	20.000
514	Solbær	1.500
515	Ribs	1.500
516	Stikkelsbær	1.500
517	Brombær	1.200
518	Hindbær	2.000
519	Blåbær	1.500
520	Surkirsebær uden undervækst af græs	300
521	Surkirsebær med undervækst af græs	300
522	Blomme	400
523	Blomme	400
524	Sødkirsebær uden undervækst af græs	400
525	Sødkirsebær med undervækst af græs	400
526	Hylde	600
527	Hassel	600
528	Æbler	400
529	Pærer	400
530	Vindrue	1.500
534	Hyben	1.500
535	Bærmispel	1.200
536	Spisedruer	1.500
537	Valnød (almindelig)	100
538	Kastanje (ægte)	100

Økologisk Arealtilskud – alle flerårige tilsagn fortsætter

- Eksisterende 3- og 5-årige tilsagn om Økologisk Arealtilskud fortsætter indtil de udløber - senest i 2025
- Husk, at søge udbetaling hvert år
- **HUSK** - er der sendt et "blåt producentskifte" i 2022, så et tilsagn om økologisk arealtilskud er ophørt før tid, så kan der ikke søges ØA-bioordning i 2023
- **Forventet nyt:**
  - der kan søges om ØA-basis og tillæg til småbiotoper
  - Der kan søges om ØA-basis, men ikke tillæg, til alle brakarealer

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Miljø- og Fødevarerministeriet

Grundbetaling - hvad er nyt i 2023?

- Helt overordnet så videreføres mange af de nuværende krav og støttebetingelser – herunder krav til **mindst 2 ha i en ansøgning** og **arealstørrelse på min 0,30 ha** (eller i sammenhæng med andre)
- Ingen betalingsrettigheder = ens tilskudsbeløb ca. 1.900 kr. pr. ha
- De grønne krav overgår til GLM-krav (god landbrugs- og miljømæssig stand) = konditionalitet
- Man skal være aktiv landbruger (ny def. og **alle certificerede økologer er omfattet**)
- Lempet periode for at arealerne skal leve op til reglerne
  - Arealer skal være støtteberettiget i perioden 15. marts – 25. oktober
    - muligt at plante juletræer f.eks. 26. oktober
    - Muligt at gå fra ikke-støtteberettiget til støtteberettiget frem til 14. marts
- Arealer under GLM8 (og formodentligt også bioordninger) skal dog være støtteberettiget og fastholdes hele kalenderåret

9 GLM-krav i CAP 2023-2027		Kommentar
1	<p>Opretholdelse af permanente græsarealer på grundlag af andel af permanent græs ift. landbrugsareal</p> <p>Fald på 3 pct: restriktion i indeværende og kommende år</p> <p>Fald på 5 pct: alle landbrugere skal genetablere perm. græs</p>	<p>I 2018 (ref. år) var der anmeldt 218.811 ha permanent græs ud af 2.574.918 ha landbrugsareal</p> <p>Økologer bliver omfattet fra 2023</p>
2	<p>Beskyttelse af vådområder og tørveområder</p> <p>”Nedsat N-kvote ved min. 6 pct. org. kulstofindhold + forbud mod pløjning hvis §3 og min. 12 pct. org. kulstofindhold”</p>	<p>Er indeholdt i national lovgivning</p>
3	<p>Forbud mod afbrænding af stubmarker</p>	<p>Uændret</p>
4	<p>Anlæggelse af bræmmer langs vandløb</p> <p>”Forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning af andre afgrøder end græs i en bræmme på 3 meter langs alle vandløb, der er omfattet af 2 meter bræmmer efter lov om vandløb ved overlap med landbrugsarealer”</p>	<p>De ”nationale” 2 meter bræmmer bliver til 3 meter bræmmer i GLM-kravet</p> <p>Kortlag mangler pt.</p>
5	<p>Jordbearbejdning, mindskelse af risikoen for jordforringelse og erosion, under hensyntagen til hældningsgraden. Pløjeforbud fra 1/10 til 15/2 eller udlægning af markbræmmer, brak, småbiotoper</p>	<p>”Alpe-reglen” justeres</p> <p>Ca. samme antal ha – men ikke nødvendigvis samme beliggenhed – knap 1.000 bedrifter bliver berørt</p> <p>Kortlag mangler pt.</p>
6	<p>Minimumsjorddække i de mest følsomme perioder</p>	<p>Nyt krav</p>
7	<p>Omdrift på agerjord (afgrøderotation)</p>	<p>Erstatter grønt krav om flere afgrøder</p> <p>Økologer opfylder automatisk kravet</p>
8	<p>Udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive elementer...</p>	<p>Erstatter grønt krav om 5 pct. MFO</p>
9	<p>Forbud mod omlægning af permanent græsarealer i Natura 2000-områder (MSO)</p>	<p>Erstatter grønt krav om MSO</p> <p>Øget areal fra 11.000 ha til 16.000 ha</p> <p>Kortlag mangler pt.</p>

GLM 8: udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive omdriftsarealer, bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid

- Krav om mindst 4 pct. af **omdriftsarealet** består af:
  - Brak eller Markbræmmer, inkl. 3 meter bræmmer efter GLM4
  - Nyetablerede småbiotoper
  - Eksisterende markkrat (huller i marken).
  - GLM-søer og fortidsminder
- Må ikke inddrages til landbrugsaktivitet i hele kalenderåret – **dog må markkrat, GLM-søer og fortidsminder afgræsses hvis træer og buske!**
- Skal indtegnes på kort
- Ingen er undtaget kravet – dvs. **gælder også for økologiske bedrifter og mindre bedrifter**

Eksisterende markkrat i GLM8

- Er defineret som et udyrket område på en mark, der består af **eksisterende klynger af træer og buske midt på en omdriftsmark**
- Skal fremgå af seneste ortofoto 2022 og i det år det anvendes, med et (krone)dække på mindst 75 pct. træer eller buske
- Markkrattet skal være placeret som "huller i marken" og mindst 5 meter fra markblokkens ydre grænse
- Skal være mellem 100 til 5.000 m² og må ikke noget sted være smallere end 10 meter
- Skal ind på særligt kortlag via markblokændring der åbner januar 2023 (kan også ske i senere ansøgningsår)

Nye småbiotoper i GLM8

- Er defineret som delområder **på omdriftsarealet**, hvor der udelades en landbrugsaktivitet – max. 1 ha
- Skal være nye småbiotoper i 2023
- Småbiotoper må udgøre op til 50 pct af markens areal under GLM8 (andre krav under bioordningen)
- Der må gerne foretages en aktiv tilplantning (træer og buske må ikke anvendes landbrugsmæssigt)
- Vildt og bi-venlige tiltag kan indgå som en småbiotop – MEN ikke vildtagre!
- Der kan etableres småbiotoper på en GLM8-brakmark – max. 50 pct. af arealet og max 1 ha for hver småbiotop
- Småbiotoper skal indtegnes og registreres på et særskilt kortlag som småbiotop
- Det forventes, at småbiotoper bliver undtaget driftslovens regler om rydningspligt

Småbiotoper under GLM8, grundbetaling eller bioordning

	Registrering og indtegning	Varighed	Arealtype	Maksimalt omfang af marken	Mindstestørrelse	Tilladte landbrugs aktiviteter
GLM8	Præcis indtegning og registrering i Fællesskema	1. jan. - 31.dec.	Omdriftsarealer	maks. 50 pct. af marken	0,01 ha (100 m ²) placeret på et tilskudsberettiget areal, som er mindst 0,3 ha inkl. småbiotopen	Ingen – dog aktiv tilplantning af træer og buske. Afgræsning tilladt hvis træer og buske.
Bioordning biodiversitet og bæredygtighed	Præcis indtegning og registrering i Fællesskema	1. jan. - 31.dec.	Alle (omdrift, permanent græs eller permanente afgrøder)	100 pct. af marken	0,01 ha (100 m ²) placeret på et tilskudsberettiget areal på mindst 0,3 ha inkl. småbiotopen I alt mindst 0,3 ha ikke-prod. elementer	Ingen – dog aktiv tilplantning af træer og buske (ikke prod.). Afgræsning tilladt når mindst 75 pct. træer og buske.
Grundbetaling	Præcis indtegning og registrering i Fællesskema Det indtegnede udgår af kontrol af aktivitetskrav	Kan anlægges til enhver tid	Alle (omdrift, permanent græs eller permanente afgrøder)	maks. 20 pct. af marken	0,01 ha (100 m ²) placeret på et tilskudsberettiget areal på mindst 0,3 ha inkl. småbiotopen	Alle – også afgræsning

Bio-ordninger – forventede støttesatser

Bio-ordning	FORVENTET tilskudsniveau, kr./ha, kan variere +/- 10 pct., alle der søger får støtte	
Økologisk arealstøtte	Basis:870 N-tillæg: 650 Frugt/bær:4.000 Omlægning:1600 til alle nye marker	Til nye arealer eller når 3- og 5- årig LDP-tilsagn udløber senest i 2025 Krav om økologisk drift i hele kalenderåret - 1/1 til 31/12 Krav om økologisk drift i 5 kalenderår ved udbetaling af omlægningstillæg i 2 år <i>Kan kombineres med Miljø og klimavenligt græs eller Varieret planteprod. på samme mark</i>
Miljø- og klimavenligt græs	1.500 (750 kr. i 2027)	Kan søges til støtteberettigede græsarealer ældre end 2 år - også permanent græs (typer fastsættes i bekg.) Arealer med pløjeforbud (§3-arealer, tilsagnsarealer, våd-/lavbundsområder....) eller med høj naturværdi (HNV>5 og arealer i særligt udpegede Natura 2000-områder) kan ikke søge
Varieret planteproduktion	615	Kan søges til arealer med disse afgrøder, hvis den/de udgør mindst 5 pct. af omdriftsarealet ud over GLM7: Frugt og bær, grøntsager, oliefrø (ikke raps), visse bælgssæd af storfrøede arter, rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Bedriften har min. 2-4 afgrødekategorier afh. af størrelse (<10, 10-30, >30 ha)
Ekstensivering med slæt	3.526	Udpegede kulstofrige arealer og arealer i ådale kan søge tilskuddet. §3-arealer og andre arealer med gødningsforbud, kan ikke få tilskuddet. Kan søges til omdriftsgræs - krav om årligt slæt, dvs. græs skal fjernes (<i>må ikke afgræsses</i>) Ingen gødskning – dvs. ikke harmoniareal – <i>kan søges i stedet for ØA bio og måske ØA gl.</i>
Biodiversitet og bæredygtighed	2.740	Brak, markbræmmer og småbiotoper udover 4% i GLM 8-kravet. Småbiotoper kan etableres på både omdrifts og ikke-omdriftsarealer – dog ikke §3. Ikke til arealer med høj naturværdi (HNV>5 og arealer i særligt udpegede Natura 2000) – <i>kan søges i stedet for ØA bio og måske ØA gl.</i>

Bioordning Miljø- og klimavenligt græs

Tilskud til at forlænge omdriftstiden på visse græsarealer

Planlagt tilskudssats: 1.500 kr. pr. ha

- "Arealer skal i 2022 være udlagt med hovedafgrøden omdriftsgræs eller permanent græs uden at have været omlagt eller pløjet i mindst 2 sammenhængende år" → **2023 skal være 3. år med græs**
  - Forårsplojning og udlæg af græs i renbestand senest 1. maj medregnes som første driftsår
  - Ved ansøgning i 2023, må arealet ikke være jordbearbejdet efter 1. maj 2021
- Skal fastholdes som græs i hele støtteåret (må ikke omlægges/pløjes)
- Det fastsættes i bekendtgørelsen hvilke typer af omdriftsgræs/permanent græs der kan søge i bioordningen
- Må ikke være §3-arealer, arealer med HNV>5 samt arealer i særlige N2000-områder

Bioordning Varieret Planteproduktion

- Tilskud til en afgrødediversificering, og som er målrettet omdriftsafgrøder, der kan bruges til konsum inkl. proteinafgrøder
- Tilskud til ha med visse frugt og bær, grøntsager, oliefrø (ikke raps) og bælgssæd af storfrøede arter, rodfrugter, hør og hamp samt kartofler – find afgrødeliste på lbst.dk
- Ekstra 615 kr. pr. ha f.eks. til 20 pct. med hestebønner, som opfylder bælgplanteandel

Betingelser der skal overholdes når omdriftsarealet er:	De støtteberettigede afgrøder skal mindst udgøre	Krav til min. antal afgrødekategorier på omdriftsarealet	Krav til største afgrøde på omdriftsarealet	Krav til de to største afgrøder på omdriftsarealet
Under 10 ha – eller bedriften er fritaget GLM7	5 pct. af omdriftsarealet (en eller flere af de støtteberettigede afgrøder)	2	-	-
10-30 ha		3	Må højst udgøre 70 pct.	-
Over 30 ha		4	Må højst udgøre 70 pct.	Må højst udgøre 90 pct.

Bioordning Biodiversitet og bæredygtighed

- Tilskud til mere marknatur end pålagt ved GLM8
- Udlægning af brak, markbræmmer (eksisterende eller nye) og nye småbiotoper
  - Småbiotoper kan udlægges på alle arealtyper, må dog ikke udlægges på §3-arealer, arealer med HNV>5, og særlige udpegede områder i N2000

Planlagt tilskudssats: 2.740 kr. pr. ha med de ikke-produktive elementer (forventning 50.000 ha)

Rabatordning: Hvis der udlægges over 7 pct. på omdriftsarealer, så gives der tilskud til 1 pct. ekstra – da GLM-kravet nedsættes fra 4 pct. til 3. pct

- Kan søges på arealer i 2023, hvor der modtages grundbetaling i 2022
- Kan søges til 50 pct. af bedriftens areal – minimumsareal fastsættes i bekendtgørelsen

Koblet støtte – forventede støttesatser

Ordning	Forventet sats
Stivelseskartofler (udfases 2027)	ca. 630 kr./ha
Kopræmie (udfases 2027)	ca. 135 kr./ko
Slagtepræmie	ca. 900 kr./dyr

Artikler om CAP reform i ØKOLOGI inspiration til jordbruget

NOVEMBER 2022 NR. 9

ØKOLOGI inspiration til jordbruget

Danmarks bedste fagblad om
økologisk landbrug

80 sider smækfyldt med ny og relevant viden for den økologiske landmand. Det eneste økologiske blad med faglige skribenter i enhver krog af landet med stor viden om økologi, der skriver til landmanden i øjenhøjde.

Køb abonnement – 10 blade om året

- Medlemmer af forening i DLBR og L&F: 1.050 kr. + moms om året (trykt + epaper)
- Ikke-medlemmer: 1.200 kr. + moms om året (trykt + epaper)
- Epaper: 950 kr. + moms om året
- Studerende: 600 kr. + moms om året
- Skole-abonnement (8 eksemplarer af hvert nummer): 1.280 kr. + moms om året

Scan QR-koden og bestil et årsabonnement på bladet eller skriv til ldue@koel.dk

"Der er masser af ny faglig viden i hvert nummer, som jeg bruger i min hverdag på bedriften. Jeg læser det fra enden til anden."

Hans Erik Jørgensen, økologisk svineproducent, Haarby

TILBUD
Bestil dit abonnement
nu og få første
nummer gratis.

FÅ STYR PÅ BIOORDNINGERNE I EUS LANDBRUGSREFORM

Her får du overblik over, **hvad du kan søge tilskud til under de fem bioordninger** og hvilke, der kan kombineres.

NY LANDBRUGSREFORM GIVER NYE VILKÅR FOR ØKOLOGER

Reformen ændrer ordningen for **grundbetaling, støttevilkår, tilskudsordninger, husdyrpræmier samt tilskud til yngre jordbrugere.**

FRA ÅRSSKIFTET TIL 2023 træder den nye landbrugsreform "CAP2020" i kraft. Den danske CAP-plan er netop blevet godkendt i EU-kommissionen. Det overordnede mål med EU's landbrugspolitik er at fremme en bæredygtig udvikling

Krav om kondition
Ud over støttebe-
skal man leve o
grundlæggende
ser, "kondition
såkaldte GLM-
Godt landbrug

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Læs mere på icoel.dk

Tilmeld dig vores nyhedsbrev og følg os på Facebook, LinkedIn og YouTube

Ind/udfasningsmodellen - Brancheanbefalinger for kvæg og gris fra 2022/23

Ikke-økologisk husdyrgødning

- Skærpede lofter fra [1. august 2022](#)
- Max 43 kg udnyttet N/ha når uafgasset
- Max 65 kg udnyttet N/ha (afgasset og uafgasset)

Økologisk husdyrgødning/-biomasse og andre tilladte gødningstyper fra bilag 2

- Max 65 eller 107 kg udnyttet N/ha i alt

Økologisk husdyrgødning/-biomasse leveret fra bedriften til biogas er undtaget – ”balance-N”

Indkøb af foder på kvæg/grisebedrifter

- ”Hvis der anvendes korn dyrket i DK – uanset evt. mellemed – finder samme krav anvendelse. Hvis det ikke kan dokumenteres via faktura, anvendes en tro og love-erklæring”

Gødning til økologer - Importmuligheder

Økologisk gødning

Tilskudsbeholdning 107 kg N

Blanding af økologisk gødning og recirkulerede næringsstoffer fra bilag I

107 kg N

Konventionel husdyrgødning: 43 kg N

Afgasset konv. husdyrgødning: 22kg N

Økologisk gødning og recirkulerede næringsstoffer fra bilag I: op til 42 kg N

Konventionel husdyrgødning 43 kg N

Afgasset konv. husdyrgødning 22kg N

Energi-majs 12 kg N

KOD og ØGRO 30 kg N

Konventionel husdyrgødning 43 kg N

ØGRO op til 65 eller 107 kg N

Erklæring om anvendelse af ikke-økologisk gødning

- Ved behov for ikke-økologisk gødning, skal du erklære (forklare), at du ikke kan skaffe (nok) økologisk gødning.
- ”Du skal vise, at du har gjort dig rimelige bestræbelser på at skaffe gødningen”
- A1 og/eller A2 i blanket ”Erklæring om anvendelse af ikke-økologisk gødning” udfyldes. Blanketten kan hentes på LBST.dk

Blanketten ”Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning” – skal fremvises ved økologikontrol

Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning i planperioden 2021-2022		
<p>Denne erklæring skal udfyldes, hvis du anvender ikke-økologisk kvælstofholdig gødning, som er listet i Økologivejledningens Bilag 2. Den skal også udfyldes, hvis du afsætter egen økologisk gødning og modtager ikke-økologisk gødning, herunder også afgasset biomasse. Erklæringen skal fremvises i forbindelse med økologikontrollen.</p> <p>A.1: Skal udfyldes, når du anvender ikke-økologisk gødning. A.2: Skal udfyldes, når du anvender ikke-økologisk afgasset biomasse. B.1: Skal udfyldes, hvis du afsætter egen økologisk gødning og i stedet anvender ikke-økologisk gødning. B.2: Skal udfyldes, hvis du afsætter egen økologisk gødning og i stedet anvender ikke-økologisk afgasset biomasse.</p>		
		Angiv din begrundelse her
A.1	Der er ikke anvendt økologisk gødning	
A.2	Aftale med biogasanlæg om at modtage ikke-økologisk afgasset biomasse	
B.1	Behov for at afsætte egen økologisk gødning og anvende ikke-økologisk gødning	
B.2	Behov for at afsætte egen økologisk gødning og modtage ikke-økologisk afgasset biomasse	
Certificeringsnr:		Dato:

Begrundelsespyramide: Hjælperedskab til udfyldelse af "Erklæring ved behov for ikke-økologisk gødning"

Udgangspunktet er planternes behov, set i sammenhæng med forholdene på din bedrift/i din produktion.

Begrundelsespyramiden kommer med i økologivejledningen pr. 1. marts 2022

Økologisk arealstøtte – kan ikke søges på følgende arealer

- Arealer, der er omfattet af andre ordninger:
  - Pleje af græs og naturarealer
  - Økologisk Arealtilskud (gl.)
- Arealer, hvor der søges om bioordningerne:
  - Ekstensivering med slæt
  - Biodiversitet & bæredygtighed
- § 3 arealer
- Arealer omfattet af fredninger/forbud mod brug af pesticider e.l.
- Arealer, hvor der jf. aftale om compensation er pesticidfri eller økologisk drift.
- 3-meter bræmmer

GLM6 Jorddække – fra høst til 1. februar, afhængig af JB og afgrøde

- Skal forebygge bar jord i efteråret og vinteren, hvor der er størst risiko for udvaskning, jorderosion og tab af organisk stof
- Jorddække er f.eks.: vintersæd, efterafgrøder, brak, lavskov, stub, planterester, spildkorn...
- Før såning af vintersæd kan der jordbearbejdes + såning senest 4 uger efter
- Fra 2. oktober kan JB7-9 jordbearbejdes + alle arealer med roer
- Fra 21. oktober kan JB5-6 + 10-11 jordbearbejdes + alle arealer med gartneriafgrøder og flerårige vedplanter, arealer med efterafgrøder på lerjord
- Fra 2. februar kan JB1-4 jordbearbejdes inkl. efterafgrøder på sandjord
- Arealer med omdriftsgræs, permanent græs og arealer hvor der har været kartofler og planteskolearter er undtaget

- Fortsat mange uklarheder!

GLM7 Afgrøderotation (omdrift på agerjord)

I EU-aftalen er hovedkravet en ny afgrøde på alle omdriftsarealer hvert år – med mulighed for at tillade lempeligere krav f.eks. afgrødediversificering i regioner af det enkelte medlemsland

EU-kommissionen ville ikke godkende GLM7 som en videreførelse af det grønne krav om flere afgrøder for hele DK. Det nye krav er godkendt som en fælles-nordisk/baltisk løsning:

Krav 1: På 35 pct. af bedriftens omdriftsareal skal der årligt sås en ny afgrøde (dvs. ny afgrøde i 2023 i fht. hovedafgrøden i 2022)

Krav 2: På omdriftsarealet må samme afgrøde maksimalt være på samme areal tre år i træk (hvis samme afgrøde i 2022,2023 og 2024, skal der være en ny afgrøde i 2025)

Der mangler pt. mange afklaringer til forståelse af kravet.....

Undtagelser fra GLM7

Bedrifter der er undtaget: bedrifter under 10 ha omdriftsareal, bedrifter med meget græs og brak.

Økologiske bedrifter er ikke undtaget, men opfylder kravet automatisk

Afgrøder der er undtaget:

- Brak
- Omdriftsgræs
- Flerårige afgrøder, herunder frøgræs
- Visse planteskolearter, gartneriafgrøder og lign.

Majs med græsudlæg (hvor udlægget ligger frem til februar) opfylder automatisk kravet, da græsudlæg betragtes som en ny afgrøde

GLM8 - Arealets anvendelse forud for 2023

Arealets anvendelse forud for 2023	Kan bruges til GLM8-slåningsbrak i 2023?	Kan bruges til GLM8-blomster/bestøverbrak i 2023
MFO-lavskov	NEJ Kan ikke rodfræses senest 31/12-22, pga. anvendelse som MFO	NEJ Kan ikke rodfræses senest 31/12-22, pga. anvendelse som MFO
Lavskov	JA (?) Skal være rodfræset senest 31/12-2022	JA Skal være rodfræset senest 31/12-2022
Juletræer/pyntegrønt	NEJ Skal anmeldes med en omdriftsafgrødekod forud for anvendelse til slåningsbrak	JA Skal være rodfræset senest 31/12-2022
Permanent græs	NEJ Skal anmeldes med en omdriftsafgrødekod forud for anvendelse til slåningsbrak	JA Kan ikke nedvisnes i 2023, pga. forbud mod plantebeskyttelsesmidler i kalenderåret 2023
Tilsået med vintersæd i efteråret 2022	NEJ Vintersæd er en produktionsafgrøde, og kan ikke anvendes til brak....	JA Kan ikke nedvisnes i 2023, pga. forbud mod plantebeskyttelsesmidler i kalenderåret 2023
Ikke støtteberettiget i 2022, f.eks. tidligere grusgrav	NEJ Skal anmeldes med en omdriftsafgrødekod forud for anvendelse til slåningsbrak	JA Kan ikke nedvisnes i 2023, pga. forbud mod plantebeskyttelsesmidler i kalenderåret 2023
Græs-areal der ikke har indgået i en ansøgning i 2022	NEJ Skal anmeldes med en omdriftsafgrødekod forud for anvendelse til slåningsbrak	JA Kan ikke nedvisnes i 2023, pga. forbud mod plantebeskyttelsesmidler i kalenderåret 2023

Forventede krav hvis Skovlandbrug skal være støtteberettigede til Grundbetaling og Økologisk arealstøtte

- Etableret som plantage i rækker med frugt-, nødde- og bærbuske og mere end 100 træer pr. ha af arter fra artslisten – gerne i blanding.
- Maks. tre rækker i et bælte.
- Opfylder aktivitets- og afstandskrav mellem rækkerne (maks. 40 m ved parallelle rækker).
- Kan kombineres med f.eks. korn, grønsager eller græs, og med dyrehold.
- Max 100 andre træer eller buske pr. ha af en højde på mere end 1 meter.
- Kan kombineres med ikke-produktive elementer f.eks. småbiotoper.
- Klynger af træer og buske under 100 m². På permanent græs dog op til 500 m².

Nye afgrødekoder for skovlandbrug (forventet)

Kode	
482	Skovlandbrug med permanent græs
483	Skovlandbrug med græs i omdrift
484	Skovlandbrug med omdriftsafgrøder
485	Skovlandbrug med permanente afgrøder
487	Skovlandbrug, ikke støtteberettiget

Lavskovsarealer/-arter kommer ikke ind under regler for skovlandbrug

- Er fortsat kun støtteberettigede, hvis alle regler for grundbetaling til lavskovsarealer er opfyldt
- Kun godkendte arter ift. artsliste (afgrødekode 591, 527, 594, 592 og 599).
- Minimum antal træer/buske pr. ha for hver art skal overholdes –gælder også ved blandet beplantning. 8000 planter pr. ha, poppel i renbestand dog 1000 træer pr. ha.
- Arealet skal mindst være 0,3 ha og 7,5 m bredt.
- Træerne skal stævnes mindst hvert 10. år – dog hvert 20. år for poppel.
- I poppelskove må der maksimalt være 400 spredte træer eller buske pr. ha af andre arter, som er mere end 1 meter høje. Disse træer af andre arter må ikke stå i klynger.
- I alle andre lavskove må der maksimalt være 100 træer eller buske pr. ha af andre arter, som er over 1 meter i højden. Disse træer af andre arter må heller ikke stå i klynger.

Bioordning Ekstensivering med slæt

- Tilskud til at udlægge omdriftsarealer til ekstensiv drift med græs og slæt
- Overlap med kort over jorde med min. 6 pct. org. kulstofindhold samt kort over udbredelse af ådale

Planlagt tilskudssats 3.526 kr. pr. ha

- Minimum 1 slæt / må ikke gødes / der skal være et græsplantedække (forventes fra. 1. januar 2023)
- Der kan søges til permanente græsarealer, hvis der første gang er søgt i denne ordning eller i 2022-ordningen som omdriftsgræs
- Må ikke være pålagt krav om gødningsfri drift
- Må ikke være §3-areal, GLM-landskabselement eller 3 meter bræmme

